

OPPISVIESTI

2/2012

Helsingin Työväenopiston Opistolaisyhdistys ry

Kansallispukumatinea Opistotalolla

Kansallispukumatinea esitteli upeita pukuja Opistotalon Oppiskahvio oli lähes täynnä, kun kansallispukukurssien opiskelijat esittelivät pukujaan keväisenä sunnuntaina.

Tilaisuus alkoi musiikkiesityksellä. Opiston opettaja Jutta Rahmel soitti kanteleella tuttuja ja itse säveltämiään kappaleita. Inga Pihlhjerta kertoi yleistä asiaa kansallispuvuista ja niiden käytöstä ja sitten päästiin itse asiaan! Esillä oli pukuja Perä-Pohjolasta Tuuteriin ja Etelä-Pohjanmaalta Pornaisiin; hyvä kooste puvuista eri puolilta Suomea. Nukeille oli lisäksi puettu muutama feresi, suhai eli röijy ja sielunlämmittäjä. Helsinki onkin siitä erikoinen paikka, että pienemmällä paikkakunnilla moni tekee oman paikkakunnan pukua, mutta meillä on harvoin 12–14 hengen kurssilla kahta saman puvun tekijää.

Jaana Rakkola opetti keväällä kansallispukujen valmistamista Kaapelissa, Stoassa ja Kanneltalossa. Hän esitteli läntisen Suomen puvut. Inga Pihlhjertan opiskelijat kokoontuvat Oulunkylätalossa. Inga esitteli karjalaiset puvut. Opiston neljällä kansallispukukurssilla opiskelee liki 50 kansallispuvun ystävää. Syksyille ei voinut jatkoilmoittautua, eli kaikki paikat olivat ilmoittautumisen alkaessa vapaina. Nyt vapaana on hajapaikkoja ja mukaan voi tulla kesken vuoden!

Näytöksessä ja sen jälkeen salamavalot räiskyivät. Opiston videoryhmä kuvasi esityksen myöhempää käyttöä varten. Opisto tarjosi pukujen esittelijöille kahvit ja Opistolaisyhdistys pullat. Uskon, että tilaisuudesta jäi muutenkin ”hyvä maku suuhun”.

Lämmin kiitos kaikille mukana olleille!

Teksti on julkaistu myös työväenopiston käsityönopepuksen

Opistosta Käsin -blogissa www.opistostakasin.fi
Inga Pihlhjerta

Yhteikuvan ottanut M. Lappalainen

Oikealla: opettaja Jutta Rahmel esittää musiikkia kanteleella

Vasemmalla: opettaja Jaana Rakkola oli toinen juontajista. Jaanalla on yllään Äyrämöispuku Tuuterista

Soita minulle kannel

*Soita minulle kannel,
soita kauniisti kajahtaen.
Viritä vienosti sävelet,
soinnuta suloisesti sydämiin.
Vaali valppaana vaikutusta,
tule luokseni tuntumaan.*

*Vie vierille vainioiden,
kesän kauniille kunnaille,
nuoruuteni unelmille ulotu.
Pakene painajaista pakohon,
murheen muistoja mureenna.*

*Itkun nielussa tukkea suoni,
Arven kalvoon loihdi valon
nuoli.*

*Vuosien raskaat rasitukset,
Unohda uupuneet valitukset.*

*Kajauta minulle kaunoinen
kannel,
Sormeni siroasti soita,
heläytä hentoiset helkkymään.
Asteikolle asettele,
soita minulle kannel.*

Kanteleen soittoa ja runoilua harrastanut kirjoittanut äitini. Antanut Ritva Nuutinen

Puheenjohtajan syystervehdys

Jälleen on syksy saapunut. Kesä on taas takanapäin, mennyttä, kulunutta aikaa. Mitä odotimme kesältä? Aurinkoa, lämpöä ja monet odottivat ansaitsemaansa kesälomaa. Täyttyivätkö odotukset edes osittain? Välillä toki oli aurinkoista, toisinaan taas sadepäiviä. Elämä on täynnä monia yllätyksiä, sen olemme varmaan jokainen saaneet kokea. On iloa, on surua on vastoinkäymisiä. Jokainen selviää niistä omalla tavallaan. Mistä löydämme ilon ja seesteisyyden, siinäpä kysymyksiä meille monelle.

Onneksi meillä on opisto, joka tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia opiskeluun, jopa sosiaaliseen yhteisöllisyyteen, voimme vain valita.

Vuoden ajat seuraavat toisiaan. Nyt elämme syksyn aikaa. Sataa, sataa ja taas sataa vettä. Syksy on kulkua kohti pimeyttä, kesän kuolemaa. Syksylläkin on joskus kirkkaita, aurinkoisia päiviä, joista saamme vielä nauttia. Millä mielellä nyt olemmekaan, kohti joulun odotusta mennessä?

Kesän jälkeen, mieli virkistyneenä olemme menossa kohti uusia haasteita. Olemmehan asettaneet itsellemme tavoitteita, vai olemmeko.

Sisällys

Kuvasivu	2	Palstakuvasto	17
Kansallispukumatinea Opistotalolla	3	Silkkikutomo 10 vuotta	19
Puheenjohtajan syystervehdys	4	Leena Honasen haastattelu	22
Hallitus ja toimikunnat	5	Elämä on ihana	23
Luovan kirjoittamisen jatkokurssi	6	Einsteinin arvoitus	23
		Taina Törmän haastattelu	24
		Esite: Yo yli Euroopan	25
		Edestä ja takaa	26
		syyskokousilmoitus	28
		Kotisivutalkoot	28
		Oppiskahvio	29
		Castrenin säätiö	30
		Apurahat	31
		Opintomatka Ranskaan	31
		Novellin saloja	32
		Kielikurssilla Pietarissa	33
		Akvarellipaperien havinaa Suomenlinnassa	34
		Kuvasivu	35
		Takasivu	36

Lehden tekoon osallistuneet:

Ritva Nuutinen
Markus Sohlström
Helena Grönlund
Eeva Kerosuo
Tuula Saarikarhu
Riitta Huber

HELSINGIN TYÖVÄENOPISTON OPISTOLAI SYHDISTYS RY

sähköposti opistolaisyhdistys@opisto.hel.fi
www.tietotaitotalkoot.fi/opistolaisyhdistys

HALLITUS VUONNA 2012

Puheenjohtaja
Ritva Nuutinen 040-5555 062
ritva.nuutinen@luukku.com

varapuheenjohtaja
Torsti tuominen 050-57006 442
torsti.tuominen@ gmail.com

sihteeri
Leena Helgrén 040-8479 637
leena.hellgren@pp.inet.fi

tiedostus ja -varasihteeri
Riitta Huber 050-3243 726
riitta.huber@hotmailcom

taloudenhoitaja
Markus Sohlström 040-5497 935
markus.sohlstrom@taloverkot.fi

Raili Salonen raili.salonen@luukku.com

Helena Grönlund varaj. hg180142@gmail.com

Tuula Halmirinne tuula.halmirinne@pp.inet.fi

Liisa Helimäki-Moberg varaj.
helimakimoberg@helsinkinet.fi

Eeva-Maria Kiljunen

Timo Kyllönen timokyll@gmail.com

Opistokahvion emäntä
Riitta Ronkainen-Hamdi
oppiskahvio@opisto.hel.fi

TOIMIKUNNAT

KAHVILATOIMIKUNTA pj. Ritva Nuutinen
KOULUTUSTOIMIKUNTA
yhteyshenkilö Riitta Huber
PALSTATOIMIKUNTA pj. Tuula Halmirinne
palstarekisteri: Virpi Peiponen virpipeiponen@hotmail.com
RETKEILYTOIMIKUNTA pj. matti Huttunen
puh. 040-8324 302/ 6942 059
SENIORITOIMIKUNTA pj. Raili Salonen
TIEDOTUSTOIMIKUNTA pj. Riitta Huber
ITÄISEN ALUEOPISTON TOIMIKUNTA
pj. Torsti Tuominen
KESKISEN ALUEOPISTON TOIMIKUNTA
pj. Liisa Helimäki-Moberg
POHJOISEN ALUEOPISTON TOIMIKUNTA
pj. Timo Kyllönen
ETELÄISEN ALUEOPISTON TOIMIKUNTA
yhteyshenkilö Riitta Huber
LÄNTINEN ALUEOPISTO
yhteyshenkilö Eeva Kerosuo
KOILLINEN ALUEOPISTO
yhteyshenkilö Raili Salonen

Puheenjohtaja Ritva Nuutinen kukittaa sihteeri
Leena Hellgrenin tämän merkkipäivän kunniaksi

*Tulevia vuosia kiireettä vietä,
edessä vielä on mukavaa tietä.
Leppeitä tuulia rauhassa haista
ja elämän anteja halulla maista.
Hyvää syntymäpäivää Leena*

Luovan kirjoittamisen jatkokurssi kevät 2012

Kevät, joka ei tullut

Asta katselee Osmontien kerrostalon ikkunasta ulos ja tapailee mielessään Kantelettaren runoa:

Jo nyt kevätkin tulevi,
talvi siirtyvi sivuhun,

Nämä säkeet hän oppi rippikoululahjaksisaamastaan teoksesta Kalevalainen viittatie, joka on painettu vuonna 1946. Silloin nuorena hän oli innokas lausuja ja esiintyjä. Viimeiset vuodet hänen 79 vuoden elämästään ovat kuitenkin olleet tylsiä eikä mitään merkittävää ole enää tapahtunut. Mitä kevät merkitsee? Ei yhtään mitään, samanlaista tyhjyyttä kuin talvi, syksy ja kesä, pelkkää yksinäisyyttä. Uusi naapuri näyttää kulkevan reippaasti pihalla. Terve se on ja nyt se nyhtää talven aikana kuolleita kasvien rankoja. Tekee ilmaista työtä taloyhtiölle, mitä se kannattaa...

Vanhus vetää sälekaihtimet ikkunan eteen ja jatkaa niiden rakosesta nuoren naisen tarkkailua. Samalla hän kertoo runoa eteenpäin:

Suot sulavi, maat valuvi,
ahovirrat aukiavi,
lätäkötkin lämpiävi.

Nainen väistelee kuravellilätäköitä ja jatkaa työtään. Ei, mutta olisikohan tuosta minun auttajakseni, kun vaikuttaa noin tomeralta? Samassa Asta muistaa, että inkontinenssiside pitää vaihtaa. Täytynee kuivattaa vanha suoja kylpyhuoneen patterilla. Kaupunki on vähentänyt kuukausittain virtsavaivoihin annettavien apuvälineiden määrää. Mitä jos antaisin avaimeni tuolle talon uudelle tulokkaalle? Hän voisi tulla joka aamu katsomaan minua, että olenko kaatunut enkä pääse ylös lattialta tai ylipäänsä hengissä. Kyllä sitä voi ehdottaa.

Peipposet ovat aloittaneet keväisen konserttinsa ja rastaat kiskovat nokillaan matoja maasta. Vastapäisen omakotitalon kissa lymyää pensaan alla ja lipoo kieltään. Uudesta keksinnöstään innostuneena Asta tuntee pitkästä aikaa halua elää. Hän alkaa valmistella nukkumaan menoa ja asettelee sänkynsä viereen kaiken tarvittavan: puhelimen, vesilasin,

nukahtamislääkkeet ja kirjan Diana – sydämien prinsessa. Kyllä Dianan elämä oli kamalaa, vaikka kansa niin rakasti häntä ja juuri kun hänen elämänsä oli saanut onnellisen käänteen, tuli se kuolon kolari. Että kohtalo voi olla rankka. Hän hyräilee ääneen runon jatkoa:

Raksuttele rastahani,
laula, lempilintuseni,
alemmaksi aikojani,
ylemmäksi päiviäni,

Nainen tulee varmasti auttamaan minua, sillä me olemme naapureita. Minä voin tarjota hänelle vaikka 100 euroa kuussa. Se on iso raha työttömälle ja sitähän tuo varmasti on, kun tekee pihatöitä keskellä arkipäivää. Olen tuossa oven vieressä ja katson ovisilmästä, koska se tulee rappuun. Ylimääräinen avain on seinällä roikkumassa ja sen minä annan hänelle. Huomenna hän voisi tulla kello kahdeksan, ylihuomenna kello 10.30 ja sitä seuraavana päivänä kello 11, kun menen taksiselillä terveyskeskuksen omahoitajalle. Ei se terveydenhoitaja varmaan anna minulle aikaa lääkärille, vaikka kuinka kolottaa. Sanoo tietysti, että pitäisi liikkua ja tehdä venyttelyjä tai tarjoaa paikkaa voimisteluryhmästä. Sellaiseksi on mennyt koko terveydenhoito. Menisin yksityiselle, jos olisi varaa. Mutta siellä pelkkä päivään sanominen lääkärille maksaa jo toista sataa.

Kello on puoli kahdeksan illalla, peipposten ja muiden lintujen laulu on lakannut ja Asta huomaa päivystyksensä turhaksi. Nainen on kadonnut pihalta, vaikka rapun tai naapurin ovi ei ole kolahtanut. Odottelu ja vahtiminen eivät ole tuottaneet tulosta ja on taas aika mennä nukkumaan. Kannattaisiko hankkia peili, josta voisi paremmin tarkkailla pihaa? Ostaisiko naapuri sen hänelle? Hän käy muovilakanoidensa päälle sänkyynsä makaamaan ja riimittelee:

päästä, Luoja, päivän töistä,
laske illalla ilohon!

Anne Kostiainen

Kotisaunassa

Helsingin Urheilutalossa, pohjoisessa Kalliossa, mursuviiksinen mies ähkii toppavaatteiden kanssa. Saunan pukuhuoneessa häntä vastapäätä vilvoittelee harmaahapsinen, punainen äijä. Miehet keskittyvät olemiseen, kuten saunomisen jälkeen on tapana. Lopulta harmaahapsinen rikkoo hiljaisuuden: Onko Iki-Aarre vielä täällä käynyt? Mursu: Kyllä se käy aina vähäsen aikaa. Harmaa: Niin, se on jo vanha mies, yli 80-vuotias. Ei sitä enää siinä iässä. Mursu: Ei sitä. Sillä vasta se lonkkakin meni. Vaan oli se Iki-Aarre kova löylymies ennen. Harmaa: Niin oli. Yksi kovimmista. Mursu: Siinä jäi Koskinenkin kakkoseksi. Harmaa: Jäi. Ja Koskinen on kova. Mutta niin vain sille tuli Iki-Aarren kanssa kiire, että piti lähteä saunasta saunanoiden puolelta ulos.

Mursuviiksinen kamppailee mahansa yli Pomarfin-nilkkureita jalkoihin. Hän kysyy vaa'alla seisovalta, Kallion karhuveistoksen kaltaiselta mieheltä: Käykö se Koskinen Töölössä, kun ei täällä ole näkynyt? Karhu: Siellä käy. Mursu: Ja on mahtavana? Karhu: Siellä patsastelee. Pienen tuumaustauon jälkeen harmaahapsinen lisää: Minä sanoin Koskiselle, että saat vuoden saunakortin, jos pärjät Iki-Aarrelle.

Mieskolmikko viipyy pukuhuoneessa vielä tovin ja lähtee sitten sohjoista Helsinginkatua pitkin hetkeksi pois – vain pian palatakseen.

Sami Pekola

Lauttasaari esittäytyy
kuljen polkua, luonto herää
tititty, kaunista, tititty
poikkean polulta mitä tässä
kaatopaikka yhyy
pian kaikki mereen
huuhoutuu nuuska purkit,
koiranpaskat.
Itämeri likaa ähkyy
tititty tititty
luonto korjaa tititty.

Raija Maaranen

Minä tiedän kaukaisen laakson, jonka sumussa
nukkuu yhdeksän korttelia kesäkurpitsoja ja
härkäpapuja,

porkkanoita ja päiväunia
siisteissä riveissä
kaupungilta vuokralla.

Minä tiedän laakson, jossa versoo omavaraisuutta ja
lipputankoja,
etanoita ja antenneita
Pasilan linkkitornilta
piilossa.

Minä tiedän laakson kerrostalojen keskellä,
jossa persilja istuu penkeillä
ja lapset omenoiden kanssa puissa
ja minä tiedän, että ennen
näissä tarhoissa
viljeltiin
moraalia ja ruumiinkuntoa,
sillä se paikka,
jota tarkoitan
ei ole kartalla.
Se on kaikkialla ja
joka puolella.
Se on
kansalaisten kesäleiri,
unelmien siirtola.

Tero Frestadius

Yhdistyksen retket

TO 22.-23.11.12 TEATTERIMATKA TARTTOON – musikaali CABARET

Tapaaminen Länsisatamassa (raitiovaunu 9) klo 7.00, Matkan hintaan sisältyy laivamatkat Tallinnaan, bus-sikuljetus Tarttoon, hotellimajoitus, sis. aamiaisen, teatterilippu, 3 t kiertoajelu Tartossa, lounas paluumatkalla Tallinnaan. Teatterissa tekstitys suomeksi ja englanniksi. Hinta 170 € (Viite 8840). (Eija Partanen p. 041-458 9567, eijapar@gmail.com)

SU 25.11.12 ESPOON KAUPUNGINTEATTERI – KALEVALA

Espoon Kulttuurikeskuksen Louhisalissa, Kulttuur-iaukio 2 Tapiola. Näytös klo 14.00. Väliajalla kahvit Bussi 550 Itäkeskuksesta Tapiolan Stockmannin alikäytävään. Samoin Elielinaukiolta bussit 194 ja 195 laiturilla 36. Hinta 33 € (Viite 8824) (Sirkka Koponen .050-5649365, sipsukoponen@hotmail.com)

TO 29.11.12 TUTUSTUMINEN HELSINGIN KÄRÄJÄOIKEUTEEN

Kokoontuminen Helsingin oikeustalon edessä, Porkkalankatu 13 klo 8.30. Perille pääsee busseilla 20, 65A, 66A ja raitiovaunulla 8. Hinta 2 € (viite 8772) sisältäen opastuksen. (Matti Huttunen, puh 040-8324 302, mk.huttunen@pp.inet.fi)

LA 15.12.12 JOULUOSTOSMATKA PORVOO –MÄNTSÄLÄ

Lähtö opistolta, Helsinginkatu 26 klo 9.00. Porvoon Taidetehtaan joulumarkkinat, Brunberg, Saaren joulumaa, Kotipiirin tuottajatori, perinteinen joululounas ym. Hinta 47 € (Viite 8824) (Sirkka Koponen puh.050-5649365, sipsukoponen@hotmail.com)

SU 16.12.12 JOULUOSTOSMATKA PORVOO –MÄNTSÄLÄ

Lähtö opistolta, Helsinginkatu 26 klo 9.00. Porvoon Taidetehtaan joulumarkkinat, Brunberg, Saaren joulumaa, Kotipiirin tuottajatori, perinteinen joululounas ym. Hinta 47 € (Viite 8824) (Sirkka Koponen puh.050-5649365, sipsukoponen@hotmail.com)

TI 1.1.13 UUDEN VUODEN GLÖGIT

Klo 17 kokoonnumme Senaatintorilla, Aleksanterin patsaan edustalla. Nousemme ylös Tuomiokirkolle havaitsemaan UUDEN VUOTEMME saapumisen. Jatkamme Uuden Vuoden alkua Esplanadin kap-

peleihin juomaan glögit.

Hinta nyt arvioituna 15 € (Viite 8808) (Laura Lappalainen puh. 698 6496, lappalaiset@pp.inet.fi)

LA 2.2.13 SUOMEN TYKISTÖ-, PIONEERI-, JA VIESTIMUSEO HÄMEENLINNASSA.

Lähtö opistolta, Helsinginkatu 26, klo 8.15. Tulokahvit. Linnankasarmi ympäristöineen luo erinomaiset puitteet tutustua historiamme kulkuun 1400-luvulta nykypäivään tykistön näkökulmasta katsottuna. Filmiesitys. Lounas Hinta 67 € (Viite 8824) (Sirkka Koponen puh.050-5649365, sipsukoponen@hotmail.com)

LA 9.2.13 KOUVOLAN TEATTERI - SYDÄMENI LAULU (musikaali Aleksis Kiven elämästä)

Lähtö opistolta, Helsinginkatu 26 klo 10.00. Lounas. Esitys alkaa klo 14.00. Hinta 70 €.(viite 8772) (Matti Huttunen, puh. 694 2059, mk.huttunen@pp.inet.fi)

TI 19.2.13 TUTUSTUMINEN PYHÄN KOLMINAISUUDEN KIRKKOON

Tapaaminen kirkon ulkopuolella, Unioninkatu 31 klo 10.55. Hinta 2 €.(viite 8772) (Matti Huttunen, puh. 694 2059, mk.huttunen@pp.inet.fi)

KE 20.2.13 VIKINMÄEN JÄTEVEDENPUHDISTAMO

Tavataan klo 8.45 puhdistamon aulassa, Hernepellontie 24. Bussi 71 lähtee Rautatientorilta 8.07 (laituri 7). Hinta 5 € (Viite 8811) (Raimo Lähdesmäki, 050-380 1116 raimo.lahdesmaki@gmail.com)

LA 16.3.13 PORIN TEATTERI – MAIRE JA KÄYNTI VILLA MAIREASSA

Lähtö opistolta, Helsinginkatu 26 klo 8.00. Esitys alkaa klo 13.00. Lounas on esityksen jälkeen. ”Taiteen mesenaatti Maire Gullichsenin tapahtumarikas tarina. Paluu n.klo21.30. Hinta 86€ (Viite 8824) (Sirkka Koponen puh.050-5649365, sipsukoponen@hotmail.com)

Vaikka retki olisi täynnä, kannattaa kysyä viimehetken paikkoja. Muista ilmoittautua ensin ja maksa retki vasta sitten kun tiedät, että mahdut mukaan.

LIPPUJEN MYYNTI:

Ilmoittautuessa annettava kaikkien lähtijöiden nimi ja puhelinnumero (Teatterimatkojen ja konserttien maksut viisi , muut neljä viikkoa ennen tapahtumaa (Lipunmyynti on tiistaisin opistolla, Helsinginkatu 26, 2. krs kahvio klo 16.30 -17.30.

VARAATHAN TASARAHAN /

MAKSU KÄTEISENÄ.

Tili: FI94 8000 1901 2344 77, Maksun saaja: Retkeilytoimikunta Käytä viitenumeroa..

HUOM.! Hintoihin ei sisälly matkavakuutusta.

Retkille, joissa on ruokailu, tulee ilmoittautumisen yhteydessä kertoa mahdollinen allergia ym. Päivitetty ohjelma www.opisto.hel.fi - Työväenopiston esittely - Opistolaisyhdistys - Retket tai www.tietotaitotalkoot.fi/opistolaisyhdistys - Toiminta - Muut toimikunnat - Retkeilytoimikunta - Retket

Ilmoittaudu sähköpostilistalle sipsukoponen@hotmail.com, saat ajankohtaista tietoa ja uuden ohjelman. Voimassaoloaika 31.12.2012, jolloin ilmestyy uusi esite. Muutokset mahdollisia.

Tuuliston 60 v. juhla

Nokialaiset opistolaisystävät kutsuivat meitä kesäkotinsa Tuuliston 60 v. juhliin. Siellä oli Harri Ilkka sou-tuveneellä meitä vastassa. Kahvipöytä oli katettu sen seitsemällä herkulla. Ohjelmaa oli; musiikkia paljon ja puheita vähän, viimeisenä esiintyi itämaisen tanssin ryhmä. Tietysti oli myös sauna ja uinti. Oli mukava tavata ystäviä muista opistoista kauniina elokuisena iltapäivänä.

Kuvassa Tuuliston isäntäväkeä vieraineen.

Poika ja meritähti

Kun vanhus käveli rantaa auringonnousussa, huomasi hän edellään nuorukaisen, joka poimi meritähtiä ja sinkosi niitä mereen. Kun hän tuli pojan kohdalle, kysyi hän, miksi tämä teki niin.

Vastaukseksi hän sai, että rannalle juuttuneet meritähdet kuolisivat, jos ne jäisivät paikoilleen, kun aamuauringo alkaisi paistaa.

— Mutta rantahan on kilometrejä pitkä, ja meritähtiä on miljoonittain, protestoi toinen. — Kuinka sinun vaivannäölläsi voisi olla mitään merkitystä?

Nuorukainen katsoi tähteä kädessään ja heitti sen sitten aaltojen turviin. — Sillä on merkitystä juuri tälle tähdelle, vastasi hän.

Minnesota Literacy Council

Flyygeli tuli taloon

”Tänään perjantaina 31.8. 2012 saapui upea, elegantti mannermainen kaunotar taloon kiiltävänmustassa asussaan. Linjat ja muodot ovat silmiä hivelevät ja ääni lumoava. Käy katsomassa. Flyygeliä.” Näin kirjoitti Keskisen alueopiston rehtori Eero Julkunen sähköpostiviestissä talon henkilökunnalle.

Vähän aikaisemmin samana päivänä olimme otaneet vastaan ”ison paketin”, kauan odotetun flyygelin, arvokkaasti, tervehdyksin ja lauluin. Maaliskuussa 2012 työväenopiston johtokunta oli tehnyt historiallisen päätöksen: peruskorjattuun juhlasaliin voidaan investointimäärärahoista hankkia Steinway-konserttiflyygeli. Vuosien pitkä odotus oli nyt päättynyt. Juhlasali sai vihdoinkin arvoisensa instrumentin.

Valintamatka Hampuriin

Steinway-konserttiflyygelit käydään valitsemassa itse paikalla Steinwayn Euroopan tehtaalla Hampurissa. Soittimen valinnassa mikään ei saa mennä vikaan, joten mukaan on viisasta ottaa ammattipianisti ja soittimen asiantuntija. Näin paras mahdollinen valinta voidaan varmistaa. Matkaseurueeseemme kuuluivat Sibelius-Akatemian pianoprofessori Juhani Lagerspetz ja soittimen maahantuoja, F-Musiikin, piano-osaston päällikkö Pertti Kallio. Itse edustin työväenopiston ja opiston musiikinopetuksen asiantuntemusta.

Lähdimme Hampuriin perjantaina 10.8. klo 7.50 aamukoneella, ja kentältä ajoimme suoraan tehtaalle. Punatiilisessä tehdasrakennuksessa odotettiin jo vierailua: Suomen lippu liehui sisääntuloportin lipputangossa ja sisääntulotilan sähköisellä taululla näkyi meidän kaikkien nimet tervetuliaistoivotuksin. Steinwaylla toimi isäntänä tehtaan Euroopan myyntipäällikkö Hans-Heinrich Schalkowski, joka vei meidät aluksi pienehköön kokoustilaan, jonka kaikki seinät olivat täynnä eri

vuosikymmenien kuuluisimpien pianistien valokuvia omistuskirjoituksineen. Voi sanoa – kun näki satojen pianistien valokuvat – että lähes kaikki menneet ja nykyiset konserttipianistit ovat soittaneet tai soittavat Steinwaylla. Näkyi siellä olevan joidenkin suomalaistenkin pianistien valokuvia.

Flyygelin valinta alkaa

Tervetulokahvien jälkeen menimme kokoushuoneen vieressä olevaan hallimaiseen tilaan, jossa meitä odotti soitto- ja valintavalmiina kuusi D-274 –mallista Steinwayta. Lisäksi huoneessa oli muita eri kokoisia pienempiä Steinway-flyygeleitä valintaa ja omistajaa odottaen. Yleensä soittimet tehdään tilauksesta.

Sovimme Juhani Lagerspezin kanssa, että hän aloittaa ensimmäisestä flyygelistä, ja soittaa kaikkia vuoronperään. Tein itse samanaikaisesti omia huomioita Juhaniin soittamista instrumenteista. Pääosan ajasta olimme tilassa kahden. Emme puhuneet mitään, Juhani soitti eri flyygeleillä Chopinia, Lisztia, Rahmaninovia, Mozartia... Vajaan parin tunnin kulluttua korvat olivat jo niin väsyneet, että äänten ja musiikin vastaanottaminen ja varsinkin soittimien vertaileminen alkoi olla vaikeata. Päätimme levätä hetken ja jatkaa valintaprosessia vähän myöhemmin.

Tehdaskierroksella

Tauon aikana pääsimme tehdaskierrokselle, jossa voimme omin silmin todeta, miten käsityönä, perinteisin menetelmin ja välinein soittimia rakennetaan vaihe vaiheelta. Steinway on valmistettu suurimmaksi osaksi eri puulajeista, ja rakentaminen alkaa jo puiden valitsemisesta, kuivaamisesta (1-2 vuotta) ja sahaamisesta. Materiaali on tarkkaan valittu, sillä puiden pitää soitettaessa värähdellä op-timaalisesti. Äänipohjassa käytetään kuusipuuta, rungossa ja viritystukissa on pyökkiä, mahonkia ja vaahteraa. Ulkokuoressa käytetään valkopyökkiä. Teräsrunko on valettu yhdeksi kappaleeksi, ja sen on kestävä kielien jopa 20 tonnin vetovoima.

Flyygelin valmistaminen kestää kaiken kaikkiaan kolmisen vuotta, ja valmiissa soittimessa on n.12 000 osaa. Kiinnitin huomiota puisten flyygelivasaroiden keskellä työskentelevään nuoreen reippaaseen naiseen muuten miesvaltaisessa tehtaassa. Hän osoittautui suomalaiseksi naispuusepäksi, joka oli ollut tehtaalla puolisen vuotta, ja oli selvästi onnellinen päästyään työskentelemään tähän ainutlaatuiseen ympäristöön.

Flyygelin valinta tehdään

Pienen välipalan ja kahvin jälkeen valintaprosessi jatkui flyygelihallissa. Vähitellen ajatus yhdestä tietystä flyygelistä alkoi vahvistua, ja tässä vaiheessa huomasin, että Juhaniakin haikautui saman flyygelin ääreen toisia useammin. Kun aloimme puhua eri soittimien ominaisuuksista ja omasta suosikista – olimme valinnassa päätyneet juuri samaan soittimeen! Juhanihan on alan huippuammattilainen Hän on valinnut mm. Tempeliaukion kirkon Steinwayn ja Musiikkitalon kolme Steinwayta. Olisin ilman muuta luottanut Juhaniin valintaan, vaikka olisimme päätyneet eri soittimeen. Tässä tapauksessa kävi niin onnellisesti, että molempien ykkössoittimeksi osoittautui sama Steinway. Kaikki Steinway-flyygelit ovat laatusoittimia, mutta jokainen niistä on myös yksilö.

Mitkä ominaisuudet viehättivät tässä flyygelissä? Flyygelin sointi on rikas, lämmin ja hienostunut. Sen klaviatuuri on harvinaisen tasainen bassosta diskanttiin. Tämä yksilö on myös herkkä instrumentti, joka antaa pianistille paljon mahdollisuuksia, mutta paljastaa helposti myös puutteet.

Kestävä suhde

Jos soitinta hoitaa hyvin, sen elinkaari on yli sata vuotta. Vanhin Suomessa käytössä oleva Steinway on valmistettu 1880-luvulla. Toivon, että tämä meidän Suomeen asettunut kaunottaremme saa elää taidetta ja musiikkia arvostavassa ympäristössä hyvissä käsissä ainakin tuon sata vuotta. Soitin voisi siten olla mukana vuonna 2114 opiston 200-vuotisjuhlassa! Toivottavasti sitä ennen on mahdollisimman monia hyviä konsertteja ja juhlia, joissa flyygelimme saa kuulua ja näkyä koko upeudessaan.

Työväenopiston kaunotarta ei ole vielä virallisesti vihitty. Kutsunkin nyt kaikki opistoperheen jäsenet ja ystävät vihkiäiskonserttiin tiistaina 11.12.2012 klo 19 Opistotalon juhlasaliin. Illasta tulee jännittävä.

Kuulemme monenlaista musisointia ja kiinnostavia taiteilijoita. Lämpimästi tervetuloa!

Raija Lampila
Työväenopiston johtava musiikinopettaja

Mikä on onni?

*Se on poutapilvi taivaalla,
aurinkoinen kesäpäivä
ja lintujen laulu puissa.
Kukkien runsaus ja tuoksu,
sametin pehmeä hämärä
jossakin etelässä.
Laineiden liplatus rantakiviin.
Onni on kirkas talvinen päivä,
lumiset puut, jääkukat ikkunassa.*

*Onni on lapsen helisevä nauru,
hänen iloinen hymynsä.
Onnea on käydä tapaamassa vanhusta,
antaa hänelle hetkisen aikaa.*

*Onnea on omistaa hyvä ystävä,
kertoa hänelle ilot ja murheet,
jakaa ne hänen kanssaan.
Iloita pienistäkin masioista.*

Elvi Pellinen

Oriveden Opiston Avoin mieli – vaiheittain kirjoittamisen kurssi

Oriveden Opiston Avoin mieli – vaiheittain kirjoittamisen kurssi Natalie Goldbergin oppeja soveltaen. Opettajana toimi kirjailija Taija Tuominen

Kurssi pidettiin Helsingissä Kansanvalistusseuran kurssitiloissa Kasarmikadulla 27-29.4.2012 viikonloppukurssina perjantai-illasta sunnuntaihin.

Kurssin tarkoituksena oli vapauttaa kirjoittajat rennompaan työskentelyyn kuin mihin ehkä olemme tottuneet. Täytyy lukea paljon kaikenlaista kirjoitettua, myös huonoa tekstiä. Täytyy kuunnella herkillä korvalla kaikkea mitä ympärillään kuulee ja joka päivä pitäisi kirjoittaa jotakin vaikka vahakansivihkoon. On syytä pitää kynä liikkeessä. Siinä oleellisin hyvän kirjoittamisen ohje, mutta kolmeen päivään mahtui monta harjoitusta, monta hauskaa tai surullista tarinaa, jotka ryhmämme otti vastaan myötäeläen, naurun tai liikutuksen kyyneleitä pyyhkien.

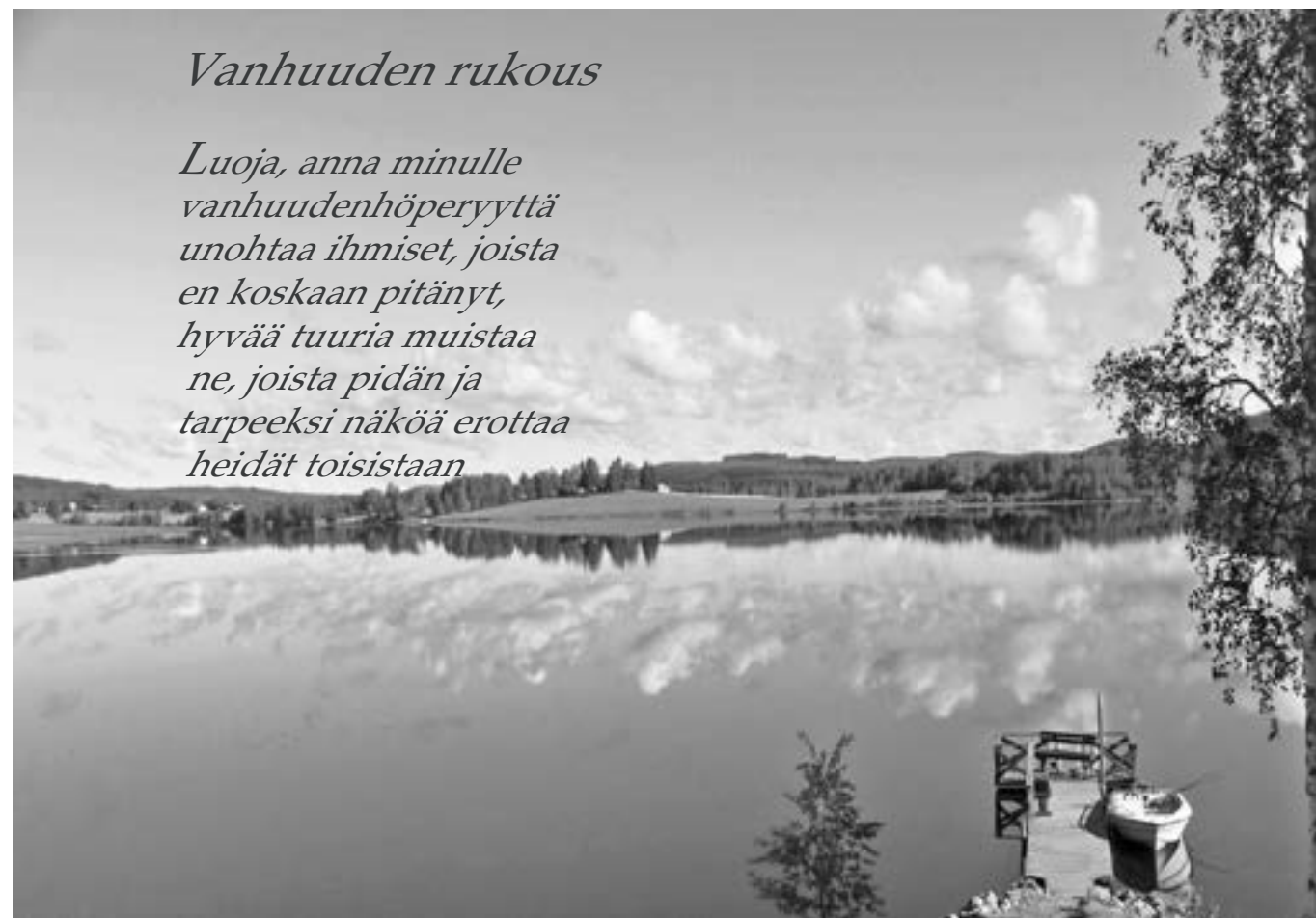
Kirjailija Taija Tuominen oli innostava opettaja ja pystyi saamaan meistä irti parhaimpamme. Hänellä oli tarjolla teorian lisäksi ja tueksi kymmenittäin kirjoitajaoppaita, joita saimme kotiin yölainaan ja joita tiivien kurssin yhteydessä ehdimme lukaista harppoen, mutta opettajan kirjallisuuslistan ansiosta pystymme hankkimaan niitä itsellemme tai lainaamaan kirjastosta myöhemmin.

Kurssin anti oli niin muhkea, että niillä eväillä pärjätään pitkälle itse kukin.

Kiitokset tästä.

Tuula Saarikarhu

Natallie Goldbergin teoksia: 1. Avoin mieli 2. Hyvä kaukainen ystävä 3. Luihin ja ytimiin 4. Lukeva mieli Kansanvalistusseuran kustannus

Vanhuuden rukous

*Luoja, anna minulle
vanhuudenhöperyyttä
unohtaa ihmiset, joista
en koskaan pitänyt,
hyvää tuuria muistaa
ne, joista pidän ja
tarpeeksi näköä erottaa
heidät toisistaan*

Kol:n ajantasaseminaari Heinolan kansalaisopistolla

Kansalaisopistojen liitto Kol järjesti kesällä ajantasaseminaarin Heinolan kansalaisopistolla. Tähän tilaisuuteen oli mahdollisuus osallistua myös opiskelijakunnat.

Seminaarin yhteyteen oli järjestetty kesätapaaminen opistolaisyhdistyksille Jyränkölän setlementin kauniissa kesäpaikassa. Tilaisuuteen oli mukana päässeet Tampereen, vanhimman ja Helsingin suuremman yhdistyksen edustajia, muut Jyväskylästä, Raumalta, Pieksämäeltä ja Jokelasta.

Liiton puheenjohtaja Liisa Vornanen ja toiminnanjohtaja Jaana Nuottanen olivat mukana keskustelutilaisuudessa. Kaikilla yhdistyksellä olivat samat ongelmat. Uusien toimijoiden mukaan saaminen on vaikeaa. Totesimme, että projektiluonteisiin tehtävi-

in on helpompi saada uusia opiskelijoita. Sitoutuminen vaatii paljon aikaa ja tänä päivänä aika tuntuu oleva kortilla.

Toisaalta opistot kautta maan tuntuvat arvostavan meitä yhdistyksiä. Teemmehän opistoissa erilaisia opiskelijoille suunnattuja tehtäviä. Tehtävät ovat eri opistoissa erilaisia, ilmoittautumisten vastaanottamista, jopa maksujen perimistä. Erilaisissa juhlissa meille löytyy järjestäjien paikkoja, tiedotteiden jakoa jne. Sekä tietysti yhteydenpito opiston henkilökuntaan ja opiskelijoihin. Pohdimme tuolla kauniin järven rannalla, hyttysten valtakunnassa, viisastenkiven löytymistä. Kuitenkin toisten opistovereiden tapaaminen on aina virkistävää, sen totesimme kaikki.

Leena Hellgren, Riitta Huber ja Ritva Nuutinen
Kuvassa osa Tampereen opistovereista

Jumaluusoppia

Kuvassa hindulainen apinajumala Hanuman. Hän on tuulenumala Vavun poika ja prinssi Raman uskollinen palvelija. Hanuman kuvaa hyvyyttä, voimaa, nöyryyttä ja rohkeutta.

Hanumanilla on myös ihmeellisiä kykyjä. Hän voi muuntautua miksi vain eläimeksi ja kasvaa suurensuureksi ja myös kutistua aivan pikkiriikkiseksi. Tuulen jumalan poikana Hanumanilla on myös kyky loikkia yli merten, ja hänen valtaisa häntänsä on niin pitkä että sen päätä ei melkein näy...

Jäsenetuja opiskelijoille

JÄSENETUJA TAIDEOPISKELIJOILLE 2012

TAITEILIJATARVIKKEITA TYÖVÄENOPISTON OPISKELIJOILLE EDULLISESTI

Opistolaisyhdistyksen jäsenyys kannattaa. Jäsenyys on ilmainen. Käy täyttämässä jäsenkortti alueopistossa. Lisätietoja opistolaisyhdistyksestä ja vahtimestareilta.

Alennukset edellyttävät työväenopiston taideopiskelijaleimalla tai opettajan varmistuksella varustettua opistolaisyhdistyksen jäsenkorttia tai taidekurssin maksukuittia.

Kehysgalleria Art & Frame

Kaapelitehdas Tallberginkatu 1 E Hki 18
puh. 040 562 1041 (Seppo Sinkkonen)

Kehystystä, kehyksiä, lasia, paspispahvia, -leikkureita, kaikki kehystyksen tarvikkeet ja työkalut. Normaalihintaisista tuotteista -20%. Aukioloajat: Ti-pe 10-17

Taidetarvikeliike Farbe Oy

Kaapelitehdas Tallberginkatu 1 C, 2.krs, Hki 18
puh. 09-694 9791
www.farbe.fi email: farbe@kolumbus.fi

Taiteilijatarvikkeita monipuolinen valikoima. Normaalihintaisista tuotteista -20%. Aukioloajat: Ma-pe 11.15-17.45 La 11.15-14.00

Taidemaalariiliiton tarvikemyynti

Erottajankatu 9 B Hki 13 - sisäpiha
p. 09 - 6811 0511
www.painters.fi/tarvike.html
email: tmltarvikkeet@artists.fi

Valikoima korkealaatuisia tarvikkeita. Normaalihintaisista tuotteista -20%. Avoinna: ma-to 9.15-17, pe 12-17

Taidetarvikeliike Giotto Oy

Mechelininkatu 16 Hki 10 puh. 09-406 473
www.giotto.fi email: info@giotto.fi

Taiteilijatarvikkeita monipuolinen valikoima. Normaalihintaisista tuotteista -20%. Alennus ei koske tarjoustuotteita eikä nettikauppaa. Aukioloajat: Ma-pe 9.30-17.30 La 10-14

Tempera Oy

Uudenmaankatu 16 Hki 12
puh. 09-6129 290 www.tempera.com
myynti@tempera.com

Tunnetusti monipuolinen valikoima taiteilijatarvikkeita. Normaalihintaisista tuotteista alennus 10-20%. Aukioloajat: Ma-pe 9-18 La 10-15

Taidekehystämö, taiteilijatarvikkeita

Snow White Oy

Hämeentie 2 M 1 (hallia vastapäätä) Hki 53
puh. 09-762 083

Laaja valikoina taiteilijatarvikkeita, värejä, kehyksiä, papereita, maalaus pohjia ym... Normaalihintaisista tuotteista -20%. Alennus ei koske kehystämispalveluja. Aukioloajat: Ma-pe 9-18 La 9-15

Qingteng gallery -

Professional Chinese Painting Studio
Kangasalanatie 6 Hki 55
puh.050 4049458 (Teng Yue)
www.kiinalainengalleria.com
email: info@kiinalainengalleria.com

Palvelut:

- 1.Taidegalleria: kiinalaisten taiteilijoiden näyttelyt
- 2.Kiinalaisen maalaustaiteen ja kalligrafian kaikki tarvikkeet,työkalut ja taidekirjat
- 3.Kiinalaisen maalauksen ja kalligrafian opetusta
- 4.Muotokuvien ja maalausten tilauspalvelu.
- 5.Neuvontaa (kiinalainen taidekulttuuri)
- 6.Kiinalainen (ja länsimainen) kehystys

Normaalihintaisista tuotteista -10%
Avoinna: Ma suljettu Ti-pe 10-17 La-su 10-15

Lanka Deli myöntää Helsingin työväenopiston opintokortilla 10 % alennusta kaikista normaalihintaisista langoista ja käsityötarvikkeista. Alennus ei koske Novita lehtiä. Kortin saa toimistosta.

LankaDeli

Malminrinne 1 B, Helsinki
Ma-pe 10-18 ja la 9-14
puhelin 040 - 178 2282
lankadeli@novita.fi

Ompelun ja käsitöiden erikoisliike Tikata antaa työväenopiston opiskelijoille -10 % kaikista normaalihintaisesta pientavarasta voimassaolevaa opiskelijakorttia vastaan. Kortin saa toimistosta.

Tikata

Tallinnanaukio, Itäkeskus
Postiosoite: Itäkatu 11, 00930 Helsinki
ma-pe 10-19 ja la 10-16
puhelin 09-7591380
info@tikata.fi
www.tikata.fi

Kuvat: Timo Kyllönen

Palsta-alueen kuulumisia

Opistolaisyhdistys on vuokrannut Uutelan alueelta viljelypalsta-alueen, joita opiskelijoilla on mahdollisuus vuokrata. Sopimus on voimassa vuoden 2013 loppuun. Tarkoitus on neuvotella jatkoa sopimukselle rakennusviraston kanssa.

Aluetta hoitaa palstatoimikunta yhdistyksen hallituksen alaisuudessa ja vapautuvat palstat jaetaan varausjärjestyksessä.

Palsta-alueen kunnostuksesta huolehditaan osittain talkoovoimin. Viimeisimmät yhteiset talkoot pidettiin elokuun lopussa. Niihin osallistuikin peräti kolmisenkymmentä palstalaista, kiitos heille.

Tässä kuvia tilaisuudesta RN.

Viereisen sivun kukkaloistoa: Upea kärhkö ja jättipalsami. Tämä on haitallinen vieraslaji ja sen häätämiseksi palsta-alueelta järjestetään kesäisin hävitystalkoita

Talkooväkeä työssä ja tauolla

*Akka istuu sienen alla
istuksien ihmettelee
onpa oiva metsän sato
sitä tuhonnut ei halla, kato*

*Maa on saanut siunausta
kasvu kun on alkuun
pääsyt vasta*

*Sitä miettii äitimuori
kumpu saisi poika nuori
kärähtyä kaiken talteen
ennen syksyn hallaöitä
pakkasukon hirmutöitä
HG*

Kuvat: Tuula Meriläinen

SILKKIKUTOMO 10 VUOTTA

Tätä juhlittiin avoimin ovin 24.9.2012 otsikolla TULE – KOE – INNOSTU Herttoniemen Silkkikutomol- la, jossa on Helsingin työväenopiston alueopiston toimitilat. Kävimme tutustumassa paikan päällä osaan tarjonnasta siinä määrin, mitä oman aikatau- lumme puitteissa löysimme sinä iltana.

Tulimme metrolla Herttoniemeen kuvaajamme Eevan kanssa. Silkkikutomo löytyi helposti Lidln takaa Laiva-

lahdenkatu 2. Tilat olivat aika ylhäällä, mutta talossa on hissi sitä tarvitseville.

Järjestäjät olivat kekseliäästi liimanneet sinisille pa- periliuskoille mietelauseita porraskäytävään johdat- telemaan ylös ja Anna Parviaisen haitarinsoitto ker- toi, että perillä ollaan. Jokainen tulija sai vielä oman aforisminsa kuten että ”peili näyttää kasvot, viini mielen”(Aiskhylos).

Visa Ryynänen

Taina Törmä, johtava rehtori, Merja Jattu-Wahlström itäis- en alueopiston koulutuspäällikkö, Ritva Aalto ent. käsityö johtava opettaja

Kollaasi , osa yhteismaalauksesta

Suunnistimme käytävän päähän ja osuimme alkajaisiksi Opistolaisyhdistyksen kahvitarjoiluun. Siellä teimme kierrossuunnitelmaamme samalla, kun joimme teemme. Aloittaisimme kutomoluokasta, sillä näyttävimmän esillä olivat suuret seinävaatteet käytävällä ja luokassa.

Paikalla olivat **Raija Hakala ja Elina Hakalahti** kunnioitusta herättävien laitteiden äärellä: luomapuut ja vyyhdinpuut (kerinpuut tai sirkansääret toiselta nimeiltään) ja toiminta vaati kaiken heidän huomionsa sillä kertaa, jotenka tyydyimme vain katselemaan ja arvasimme, että loimilankojen luomisesta oli kysymys. Opettaja **Päivi Tiitiseltä** kuulimme laitteiden nimet.

Taideluokka oli täynnä väkeä ja houkutteli myös meidät paikalle koko ateljeen mittaisen työpöydän ääreen maalaamaan. Ideana oli, että jokainen tekisi jotakin suhteuttaen työnsä edellisiin maalauksiin ja valmiina koko komeus nostettaisiin seinälle.

Aino Wahlström oli juuri tekemässä jatkoa erääseen kukkamaalaukseen. Hän sanoi pitävänsä paljon taitteen harrastamisesta ja peruskoululaisena heillä oli onneksi kaksi viikkotuntia piirustusta ja maalausta koulussa.

Pieni **Iines Kinnunen** oli tullut paikalle isoäitinsä Ritva Kinnusen kanssa. Tyttö oli uutera ja innostunut maalari ja jaksoi tehdä hienoja kuvia tunnista toiseen ja mummille oli syytä jo kiikuttaa tuoli.

Maalausluokassa toimintaa ohjasivat **Marie-Jose Dings ja Ulla-Maija Vaittinen**, jotka selvästi nauttivat työstään ja myös meidän vierailijoiden seikkailuista värien ja muotojen jännittävässä maailmassa. Marie-Jose on ollut parikymmentä vuotta talossa ja on nyt vakituksessa työsuhteessa opettaen mm. Vuotalossa fiilistelyryhmää ja maalauksellista grafiikkaa, esimerkiksi monotypiaa ja ohjaa myös kuvataiteen työpajatoimintaa Silkkikutomossa.

Ulla-Maija Vaittinen on myös ollut opiston opettajana kaksikymmentä vuotta ja toiminut taide-

aineiden pääopettajana itäisellä alueella ennen Marie-Jose Dingsiä. Nyt Ulla-Maija toimii tuntiopettajana opettaen mm. akvarellimaalausta Silkkikutomossa. Häneltä oli ostettu työ nimeltä ”Rohkea” opistolle ja se oli nähtävillä taideluokan ovella (kts. kuva). Ulla-Maija kehui Silkkikutomon taideluokkaa ehdottomasti alueopistojen parhaaksi.

Oli tullut aika mennä tietokonealuokkaan, jossa alkoi ”kyselytunti”, eli kuka tahansa sai tulla läppärinsä ja atk-ongelmiensa kanssa kysymään neuvoa **Rachid Dardikhilta ja Mika Mikkolalta**, Mikan toimies- sa myös atk-kurssisuunnittelijana itäisellä alueella. Joka keskiviikko 17.00-19.30 Racihid on paikalla neuvomassa Silkkikutomossa maksutta tietokoneo- ngelmissa.

Me ”toimittajatytöt”saimme myös avun tietsikkapul- miimme. Paikalla oli lisäksemme vain yksi nimet- tömänä pysytellyt naishenkilö saamassa neuvoja ja **Visa Ryyränen** käyttämässä talon konetta. Visa ker- toi olleensa tätä ennen seuraamassa loistavaa englan- nintuntia näin avoimien ovien päivänä. Hän toivoi enemmän historian luentoja Eurooppaa koskien, EU:ssa kun ollaan. Hän toivoi myös opiskelijoille mahdollisuutta päästä tietokoneille itäkeskuksen to- imipisteessä. Visan toivomus tuli kuulluksi heti, sillä paikalle osunut johtava rehtori **Taina Törmä** kertoi mm. menneillään olevista historian luennoista.

Tarjolla olisi ollut paljon muutakin toimintaa mm. laulua, äänenherättelyä, laulunopettajan yksilöllistä ohjausta, ranskankielen kauneustermistöä ja Silkki- kutomon historiaa ja muistelua. Myös taideopetta- jien maalauksia oli nähtävillä käytävägalleriassa.

Silkkikutomon opistotoiminta on keidas Herttonie- men ”yrityspuistossa”.

Teksti Tuula Saarikarhu
Kuvat Eeva Kerosuo

Viereisen sivun kuvat:

Tuija Timonen: Facebook -seinävaate, vippelä
Opettaja Marie Hose Dings ja Aino Wahlström

Ulla-Maija Vaittisen työ Rohkea kokoelmasta siipijengiä. Tämä työ on ostettu työväenopistolle

Iines Kinnunen maalaa

Marie Jose Dingsin maalaus sarjasta: living with the demons 2008, tussi paperille ja kankaalle

Mitä kuuluu Leena Honkanen?

Haastattelija Ritva Nuutinen

Mistä yhdistykseen tutustuminen alkoi, mitä olit silloin opiskelemassa ja mitä olet tehnyt?

Mattilan perhe – minä ja tyttäreni – muutti lauttasaareen 1966, missä bussimatkustajatkin puhuivat viljalti ruotsia. minulla ruotsinkielen opiskelu oli rajautunut kouluruotsiin, eikä puhumiseen kiinnitetty juurikaan huomiota, joten hakeuduin työväenopiston kursseille miltei naapuriin Pajalahden koululle. Opistolaisyhdistys järjesti veneretken kesäkodilleen Vuosaaren virkistytymään ja tutustumaan uuteen rehtoriin T.O. Kivimäkeen. Tällä matkalla tutustuin yhdistysaktiivi Helena Bergrothiin, joka houkutteli mukaan Lauttasaaren toimikunnan toimintaan. Kun osaston rehtoriksi tuli Salli Wialen, hän myös osallistui varsin aktiivisesti toimikunnan työhön. myöhemmin opiskelin kielten lisäksi mm. Kaj Kalinin opastuksella taidehistorian piirissä, mistä minulle jäi kipinä erityisesti kuvataiteen pariin.

Opistolaisyhdistyksessä toimin mm. Lauttasaaren toimikunnan puheenjohtajana, opistolaisyhdistyksen johtokunnan jäsenenä ja puheenjohtajana, Castrenin stipendirahaston toimikunnan (nykyään Casterin Säätiö) sihteerinä ja Pentti Niemisen jälkeen taloudenhoitajana.

Oliko paljon halukkaita yhdistystyöhön?

Lauttasaassa oli toimikuntatyöskentelykin melko vilkasta ja vuosittain vaihtui osa joukosta. Myöhemmin yhdistyksen johtokunnassa tarjonta oli ehtynyt ja muistan ihmetelleeni, miksi työ kiinnostaa enimmäkseen eläkeikäisiä tai työelämän ulkopuolella olevia. Tänään kuulemani mukaan on jälleen löytynyt uusia, innokkaita jäseniä.

Mitä kaikkea oli mahdollista tehdä?

Järjestimme pieniä, kaikille opistolaisille avoinna olevia juhlia pari kertaa vuodessa, suosituksi tuli esim. Lauttasaassa laskiaisen ulkoilupäivä Myllykalliolla koko perheelle. Johtokunnan jäsenenä aika kului kokousten lisäksi muihin tehtävän mukana tulleisiin haasteisiin mm. yhteydenpitoon eri toimikuntien ja muiden toimivien jäsenten kesken. Vuosia olin syyskaudella vastaanottamassa opiskelijoita eräänä ilmoittautumisen vastaanottajista. Erikoisalaani Lauttasaassa olivat

jumpmaryhmat, joihin oli kova tunku. Jopa bussimatkalla Erottajalle usein joku nyki hihasta ja tiedusteli vieläkö mahtuu mukaan, onko tullut peruutuksia.

Onko väkeä aina riittänyt tai ollut liikaa tulijoita?

Vapaaehtoistyössä siihen sitoutuen ei liene koskaan liikaa väkeä. Vaikeus on saada kaikki motivoitua ja sitouttaa yhteistyöhön kullekin sopivalla tavalla.

Miten oma aikasi on riittänyt ja mistä kaikesta yhdistykselle annettu aika on ollut pois?

mieluisan ansiotyön, muiden harrastusten ja aikuisopiskelun sekä perheen tarpeiden kesken olen joutunut sovitteluun ja laittamaan tehtävät omaan arvojärjestykseensä. Joskus tuntui, että aika oli pois yöunista, mutta nuorena jaksoi.

Mikä on ollut antoisinta, entä hankalinta?

Pidän erilaisista ihmisistä ja siihen viitaten pidän antoisimpana vuosien varrella haaviin tarttuneita ikiystäviä. Myös muut aikuisopiskelua tukevat asiat ovat olleet korvaamattomia. Hankaluuksia en ole painanut mieleeni, vaikka niitäkin varmaan on ollut.

Kerro itsestäsi, mistä unelmoit, mitä teet nykyisin mieluiten ja mikä saa sappesi kiehumään?

Unelmoin siitä, että mieheni ja lapsenlapseni saavat tasapainoisen, antoisan arjen ja haluaisin olla niissä osana vilä pitkään. tänään pääasiallinen harrastukseni keskittyy kesäisin mökkipihan ja puutarhan hoitoon. Ja talvella ”luppoaikaan” luen ja käyn mielelläni taidenäyttelyissä, teattereissa, knserteissa sekä vesijumpassa. Myös Tampereen Työväenopiston jotkut kurssit ja tilaisuudet kuuluvat talviohjelmani.

Sappeni saa vieläkin kiehahtamaan halveksiva suhtautuminen kanssaihmissiin. ”tunne oma arvosi – anna arvo toisillekin”.

Jos olisit hyvä haltiatar niin minkä lahjan antaisit kaikille maailman ihmisille?

Antaisin hyvän arjen lisäksi hieman juhlan murusia.

Tämän vielä tahtoisin sanoa...

Elämä on kaunis - iloitaan joka hetkestä.

Elämä on kaunis - iloitaan joka hetkestä

Oli sateinen päivä ja tarhan täti kiskoi saappaita pikukupojan jalkaan. Nainen veti minkä jaksoi ja poika työnsi jalkaa syvemmälle. Helppoa se ei ollut ja lopulta, kun toinenkin saapas oli jalassa, totesi poika:
- Ne ovat väärissä jaloissa.

Poika oli oikeassa ja manauksia nieleskellen lastentarhanopettaja kiskoi saappaat jalasta, ja alkoi vetää uudestaan niitä paikoilleen. Hiki valui jo otsalta ennen kuin saappaat olivat paikoillaan. Silloin poika huomautti:
- Ei nämä ole minun saappaat.

Opettaja laski mielessään kymmeneen välttymään voimasanoilta, veti saappaat pois hampaat irvessä ja kysyi:
- Mikset sinä heti sitä sanonut?
- Nämä ovat veljeni saappaat ja äiti käski minun laittaa ne tänään jalkaan.

Täti oli hermoromahduksen partaalla ja kävi ulko-ovella hengittämässä syvään raitista ilmaa, sitten tuli takaisin kiskomaan saappaita jalkaan. Valmista tuli – vihdonkin ja täti kysyi:

- Missä sinun lapasesi ovat?
- Laitoin ne saappaisiin, etteivät ne huku.

Einsteinin Arvoitus

Samalla kadulla on viisi taloa, joista jokainen on eri värinen. Jokaisen talon omistaja on eri kansallisuutta. Talojen omistajista, jokainen juo eri juomaa, polttaa eri merkistä savuketta ja omistaa eri lemmikkieläimen.

Kenelläkään ei siis ole samaa lemmikkiä, kukaan ei juo samaa juomaa, polta samaa savukemerkkiä eikä ole samaa kansallisuutta kuin toinen.
Kysymys kuuluu: “Kuka omistaa kalan?”

Faktat:

- * Britti asuu punaisessa talossa.
- * Ruotsalaisella on koiria lemmikkeinä.
- * Tanskalainen juo teetä.
- * Vihreä talo on valkoisen talon vasemmalla puolella.
- * Vihreän talon omistaja juo kahvia.
- * Henkilö, joka polttaa Pall Mallia, kasvattaa lintuja.
- * Keltaisen talon omistaja polttaa Dunhillia.
- * Henkilö, joka asuu keskimmaisessa talossa, juo maitoa.
- * Norjalainen asuu ensimmäisessä talossa.
- * Henkilö, joka polttaa Blendiä, asuu kissan omistajan naapurissa.
- * Henkilö, jolla on hevonen asuu sen naapurissa, joka polttaa Dunhillia.
- * Henkilö, joka polttaa Bluemastersia, juo olutta.
- * Saksalainen polttaa Princeä.
- * Norjalainen asuu sinisen talon naapurissa.
- * Henkilöllä, joka polttaa Blendiä, on naapuri joka juo vettä.

Einstein kirjoitti tämän 1900-luvulla. Hän väitti, että 98% maapallon väestöstä ei pysty ratkaisemaan sitä. Kuulu sinä siihen 2%:iin, joka pystyy!

Vastaus sivulla 25

Kun palasimme kotiin ja nojasimme tuvan pöytään näimme puun yksinkertaiset syyt väsymys muuttui tiedoksi matkan tarpeellisuudesta sen merkityksestä: palata näkemään kotimme pöydän kartoittamattomat kuviot.

Väinö Kirstinä

Organisaatiomuutos opistolla

Taina Törmän haastattelu Heidi Holopainen

Helsingin työväenopistolla on menossa vauhdikas syksy niin opetuksessa kuin sisäisessä muutospros-
essissa. Opiston johtava rehtori Taina Törmä kertoo
opistolla tehtävästä organisaatiomuutoksesta.

Taina Törmä, mitä opistolle tänä syksynä kuu-
luu?

Syksy on ollut vireä ja monipuolinen. Tänä syksynä on paljon erityisteemoja kuten Helsingin World Design Capital -vuosi ja Helsingin 200 vuotta pääkaupunkina juhlavuosi. Lisäksi Silkkikutomolla vietettiin sen 10 -vuotisjuhlia. Työväenopistolla syksyn teemana on Puola, joka näkyy erilaisina luentoina ja tapahtumina. Monenlaiset teemat elävät mukana arjessa ja antavat lisäväriä muutenkin vilkkaaseen toimintaan. Opistotaloon Helsinginkadulle on tänä syksynä saatu kauan odotettu flyygeli.

Opistolle on tulossa organisaatiomuutos, mitä sillä tarkoitetaan?

Työväenopiston organisaation rakenne ja toimintatapa ovat muutoksessa. Tarkoitus on muuttua kuudesta alueopistosta ja hallinto- ja kehittämisosastosta yhdeksi kokonaisuudeksi. Suunnitelmassa on kolme osastoa, opetus-, asiakaspalvelu ja hallinto-osastot, mikä kokonaisuus voi vielä muuttua kaupungin keskushallinnon käsittelyssä. Uudessa organisaatiossa esimerkiksi kaikki opettajat tulevat kuulumaan yhteen opetusosastoon, vaikka työskentelevätkin ympäri Helsinkiä.

Miksi organisaatiomuutosta tarvitaan?

Organisaation pitää olla vain tapa organisoida toimintaa, ja toiminta on se pääasia. Jos organisaatio haittaa hyvää toimintaa, niin sitä pitää muuttaa. Nykyinen organisaatiomalli on hajauttanut opiston ympäri Helsinkiä kuuteen eri alueopistoon, joilla jokaisella on ollut hyvin itsenäinen ja erilainenkin toimintatapa. Malli on hankala asiakaspalvelun ja sisäisten palvelujen toteuttamisen kannalta. Tällä hetkellä meillä saattaa olla kuutta erilaista toimintamallia samoissa asioissa. Työntekijöiden kannalta on hankalaa, kun samoista asioista on useita erilaisia malleja ja tulkintoja, vaikka perusohjeistus onkin yhteinen.

Tarkoitus on, että henkilöstö pystyy jatkamaan hyvää työtään omilla työpaikoillaan. Tavoitteena on myöskin tuottaa heille selkeämpiä työkuvia ja parempaa yhteistyötä sekä toiminnallisesti selkeyt-

tää tätä kokonaisuutta. Opistossa on paljon osamista.

Opetuksen suunnittelu perustuu kuntalaisten tarpeisiin ja ajankohtaisuuteen ja näkemykseen vapaan sivistystoimen aikuiskoulutuksen tarpeista Helsingissä. Nyt tarvitaan kokonaisvaltaista koulutussuunnittelua nykyisen melko pirstaloituneen mallin sijaan.

Lisäksi meidän täytyy pohtia esimerkiksi sitä, kuka vastaa uusista rakenteilla olevista asuinalueista, nykyinen maantieteellinen jako saattaa jättää uudet alueet paitsioon.

Kuinka organisaatiomuutos on edennyt?

Nykyinen toimintamalli on syntynyt 1980- ja 90-luvuilla ja on hyvä pohtia toimiiko tämä vielä. Yhteiskunta on muuttunut aika tavalla tämän jälkeen, joten organisaatiotakin on päivitettävä.

Organisaatiomuutosta on tehty opiston sisäisin voimin tänä vuonna ja nyt syksyllä johtokunta laati ehdotuksen uudeksi johtosäännöksi Helsingin kaupungin sääntötoimikunnalle. Johtosäännössä määrätään työväenopiston toiminnasta, toimivallan jaosta ja tehtävistä. Sääntötoimikunnan jälkeen kaupunginvaltuusto saa johtosäännön käsittelyynsä kaupunginhallituksen kautta.

Milloin organisaatiomuutos on valmis?

Tällä hetkellä tavoitteena on, että muutos astuu voimaan ensi vuonna. Vuoden alku lienee liian kireä aikataulu, koska kaupunginvaltuusto käsittelee opiston uutta johtosääntöä aikaisintaan marraskuussa.

Muutos on niin tärkeä, että se täytyy tehdä hyvin ja kärsivällisyydellä. Meillä on tavoitteena paras mahdollinen työväenopisto, niin kuntalaisille kuin työntekijöillekin. Hallinnollinen käsittely vie aikansa ja sen mukaan eletään.

On selvää, että pitkään organisaatiossa toimineilla on omat vakiintuneet työtapansa ja niiden yhdistämisessä tarvitaan paljon keskustelua ja tavoitteellisuutta. Voimme olla varmoja, että uuden järjestelmän

rakentaminen, käytäntöjen yhteensovittaminen ja uuden oppiminen tulee jatkumaan muutoshetken jälkeenkin.

Kuinka muutos näkyy opiskelijoille?

Opiskelijoiden näkökulmasta uudistus toivottavasti tulee näkymään entistä vireämpänä opetuksen suunnitteluna ja ajantasaisempana koulutuksena.

Opinto-opas on jo jaoteltu oppiaineittain, eikä enää alueittain. Tämä uudistus tapahtui muutoksesta huolimatta ja oli tavallaan askel yhtenäisempää kokonaisuutta päin. Opiston nykyinen opinto-ohjelma on jo hyvä ja monipuolinen.

Muutoksen tavoitteena on, että opisto näkyisi yhä avoimempana, keskustelevampana ja läpinäkyvämpänä toimijana kuntalaisille. Opiston toimijoiden ja asiakkaiden välillä tarvitaan vuoropuhelua, sen kautta opetussuunnitelumme pystyy vastaamaan aina paremmin erilaisten ja eri-ikäisten kuntalaisten tarpeisiin.

Elämän matka

*Olen pitkällä matkalla,
jonka pituus on ihmiselämä.*

*Kun synnyimme,
emme tiedä tulevaisuutta,
se on kaukaisuus
tai lähempänä
kuin luulemmekaan.*

*elämä on ikuista taistelua
ja oppimista,
sekä juoksua ajan kanssa.*

Elvi Pellinen

Kuva: Elvi Pellinen

Harvinaista herkkua tarjolla!

Mika Waltarin näytelmän:

YÖ YLI EUROOPAN

Kantaesitys opistoteatterissa!

Esitykset:
ke 21.11. klo 19 (ennakko)
to 22.11. klo 19 ensi-ilta

Muut esitykset:
la 24.11. klo 15 ke 28.11. klo 19 la 1.12. klo 15
su 25.11. klo 15 to 29.11. klo 19 su 2.12. klo 15

Paikka: Opistotalo, Juhlasali, 2. krs, Helsinginkatu 26
Ohjaus: Harri Liuksiala
Mika Waltarin vuonna 1934 kirjoittaman näytelmän ensiesitys.

Kalliolaiseen ravintolamiljööseen sijoitetussa näytelmässä tarkastellaan ajan poliittisia aatteita ja jännitteitä.

Ennen torstain; 29.11 esitystä klo 18.00 kirjailija fil.tri Panu Rajala kertoo näytelmästä Opistotalon Viipuri-salissa, 2 krs

Vapaa pääsy. Tervetuloa!

Lisätiedot: Tommi-Tapio Hämäläinen
puh. 09 310 88597

Ryhmävaraukset: puh. 09 310 88536

Näytelmän oikeuksia valvoo Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat.

Einsteinin arvoitus vataus: saksalainen

Edestä & Takaa

Uniikkeja vaatteita ja kuvataideryhmien ihmisiä teoksia keväällä Kaapelitehtaalla

”Vau! Oletko sä itse tehnyt tuon vaateen?”

Syksyllä 2009 alkoi Helsingin työväenopiston Hyväksi Kotiompelijaksi -koulutus Kaapelitehtaalla ja Malmilla/Oulunkylässä ja samalla oppimisprosessi taskusta juhlapukuun. Opinnäytetyöt valmistuivat juuri parahiksi näyttelyyn, joka pidettiin Kaapelitehtaalla 28.4 – 13.5.2012.

28 innokasta naista lähti haasteelliselle mutta innostavalle opintielle. Kolmevuotisen koulutuksen aikana käytiin kattavasti läpi materiaalioppia, kaavoitusta, kuosittelua ja vaateompelun eri tekniikoita.

Opiskelijat oppivat havainnoimaan vartalon mittasuhteita sekä korostamaan kunkin vartalonparhaita puolia. Vaikeilta tuntuneet asiat, kuten vetoketjun tai herrainkauluksen ompelu, puhumattakaan taskujen teosta tai hihojen istutuksesta, sujuvat nyt leikiten.

Paitsi luovuus, myös kärsivällisyys kasvoi, sillä kunkin vaatekappaleen keskimääräinen valmistumisaika oli puoli vuotta. Koulutuksen aikana syntyi peruspuvusto: hame, paitapusero, housut, jakku ja opinnäytetyöt, jossa osa valmisti kotelopuvun, joku jakun ja joku jotain muuta.

Ihmisvartalon muotoja ja mittasuhteita sekä ihmisen mielen saloja oli tutkittu myös samassa näyttelykokonaisuudessa esillä olleissa Eteläisen alueopiston kuvataideryhmien teoksissa. Esillä oli maalauksia, piirroksia ja veistoksia.

Opistolaisyhdistys ystävällisesti hoiti avajaisten tarjoilun, joten tarjolla oli muutakin kuin silmänruokaa.

Seuraavat koulutukset alkavat syksyllä 2013 ja niihin hakeutumisesta tiedotetaan tarkemmin kevään 2013 opinto-ohjelmassa.

Teksti: HKo-tiedotustyöryhmä ja Inga Pihlhjerta

Liitteenä:

1. Akvarelli, tekijä Ulla Pehrsson ja kotelopuku, tekijä Tarja Granqvist

Näyttelyn avajaispuheen piti opiskelija Marianne Siitonen

Arvoisat Hyväksikotiompelijaksi opiskelleet, kuvataideryhmien opiskelijat, opettajakunta sekä hyvät kutsuvieraat ja näyttelyä katsomaan tulleet. Me olemme kiinnostuneet muodista, pukeutumisesta, väreistä, materiaaleista, tyylistä ja yksilöllisistä vaatteista sekä niiden taitavasta valmistamisesta. Opintomme ovat nyt päättyneet. Monen naisen moninaiset, kauniit opinnäytetyöt ympärillämme ovat todiste tästä.

Työväenopisto on tarjonnut harrastus- ja oppimispaikan, jonne olemme halunneet tulla kolme vuotta, säännöllisesti. Opisto on toteuttanut vapaalle sivistystyölle asetettuja keskeisiä tavoitteita: mahdollisuuden minäkäsityksemme kehittämiseen, omaehtoisuuteen ja yhteiskunnalliseen itsekasvatukseen. Kokemus on vahvistanut meitä kansalaisyhteiskunnan jäseninä.

Opinnot aloittaessamme taito- ja lähtötasomme olivat erilaiset, - samoin käsityön harrastustaustamme. Olemme jokainen kuitenkin oppineet paljon kolmen vuoden aikana. Taitoerot ovat varmaankin tasoittuneet.

Vaatteiden valmistamisessa syntyy sekä sisäisiä että ulkoisia tuloksia. Sisäiset tulokset ovat kykyjä ja taitoja tekijässään. Ulkoinen tulos on käsityötuote, vaate, jossa tekijän kyvyt ja taidot tulevat esiin. Valmistamissamme vaatteissa yhdistyvät sekä sisäiset että ulkoiset tulokset.

Osaamme nyt välttää sudenkuoppia, joihin ompelutyömme aiemmin saattoi kompastua. Laatu on parantunut vuosien ja opiskelun myötä. Olemme oppineet piirtämään itsellemme oman kokoisemme ja näköisemme kaavat, joista olemme ommelleet meille istuvat ja päällä hyvältä näyttävät vaatteet.

Ompelemme aiempaa kauniimpia ja esteettisempiä yksityiskohtia niitä paljon kursseilla harjoiteltuamme. Nyt sujuvat herrainkaulukset, liivintaskut, jakun vuorittamiset siinä missä käsin ommeltavat napinlävetkin. Tunnistamme palttina- ja pomsidokset sekä vinotoimikkaan ja meillä on taito valita vaatteeseen ja malliin sopiva kangas. Uskallamme käyttää luovuuttamme mallien suunnittelussa. Vastaan ei tule toista samanlaista.

Käsityötuotteen laadulliset ominaisuudet ovat opiskelijalle itselleen erinomaista itsetuntemuksen ja itsetunnon rakentamisen aineesta. Ne ovat hänelle erittäin henkilökohtaisia, sillä ne ovat todisteita hänen laaja-alaisesta osaamisestaan. Koska laatu näkyy konkreettisesti valmiissa vaatteessa, on se myös kaikkien nähtävissä ja arvioitavissa, niin opettajan kuin toisten ryhmäläistenkin.

Taitava opettaja näkee vaateen monet ominaisuudet ja osaa antaa niistä kannustavaa ja rakentavaa palautetta. Mikäli arviot ovat positiivisia, se tuntuu opiskelijasta hyvältä, jos ne ovat kriittisiä, se kasvattaa parhaassa tapauksessa oppilaan sisua, jota käsityöntekemisessä tarvitaan aina.

Arvioimme myös itse omia tuotoksiamme. Itsearviointi taitavan opettajan tukemana auttaa opiskelijaa kohtaamaan ulkopuolisen kritiikin ja korjaamaan tekemistään niin, että hän voi mahdollisimman usein tuntea sen voimia antavan ja tekemisessä eteenpäin kannustavan ilon, - jonka taidon hallinnan kokemus parhaimmillaan tuo. Päällimmäinen kokemuksemme on myönteinen – toivottavasti meistä jokaiselle. Voimme onnitella itseämme.

Kolme vuotta kestänyt säännöllinen opiskelu on tehnyt meistä kaksi tiivistä ryhmää. Ryhmän edellytyksenä on aina jäsentensä yhteinen tavoite. Lähtökohtana on ollut oppia suunnittelemaan ja ompelemaan itsellemme sopivia vaatteita, jotka ovat keskeisiä opintokokonaisuudenkin tavoitteita.

Virallisen tavoitteen rinnalla välillemme on kehkeytynyt itsestään myös tunnetavoite: me haluamme toimia ja opiskella yhdessä! Oma Hko5 -kotiryhmäni on merkinnyt minulle tilaisuutta tavata säännöllisesti ihmisiä, joiden seurassa yhteisen harrastuksemme parissa todella viihdyn; -ja akut latautuvat! Uskon, että koko ryhmämme allekirjoittaa tämän. Jotta voisimme saavuttaa tälle opin-

tokokonaisuudelle asetetut kurssitavoitteet, tarvitsemme välttämättä toistemme apua. Tämä on kasvattanut kiintymystämme.

Sovituksissa ryhmäläisten apu on korvaamaton. Miten kykenisitkään yksin istuttamaan hihan päällä olevaan vaatteeseen? Kun on vaikea valita monista vaihtoehtoista sopiva malli tai materiaali, tai pohdittava, millaisia muutoksia tulevaan vaatteeseen olisi syytä tehdä, -ryhmäläisten näkemykset ovat kullan arvoisia. Olemme toistemme avustajia ja opettajia. Annamme rakentavaa kritiikkiä opiskelukavereille. Saamme toisiltamme myötätuntoa, kun maalin karkaaminen masentaa. Samaistuminen on helppoa, sillä jokainen on välillä epäonnistunut. Olemme matkakumppaneita kohti yhä parempaa käsityötuotetta. Olemme myös opettajan työrukkaa: apuopettajien silmäparit ja auttavat kädet saavat opettajan riittämään mahdollisimman monelle häntä tarvitsevalle.

Mitä tulee Hyväksi kotiompelijaksi - opintokokonaisuuden jälkeen? Jäämme kaipaamaan opettajien oivallisia neuvoja, viikoittaisia tapaamisiamme, paparazzi Annen salamavalojen välkettä ja Arjan keittämiä kahveja.

Mutta jatkaako ryhmämme olemassaoloon? Voisin kuvitella ryhmän säilyvän, sillä olemme jo opintojen aikana toteuttaneet yhteisen käsityömatkan Tallinnaan ja valmistaneet jouluompeluksia Suomenlinnassa. Mitä tapahtuu ensi kesänä: menemmekö yhdessä tutustumaan Tukholman käsityöartaateisiin? Tai saammeko syksyllä ulsteri- tai sovitusnukkekurssin työväenopistoon?

Tämän näyttelyn käsityöosuuden olemme koonneet yhdessä, molemmat ryhmät. Mielestäni tämä on hieno osoitus ryhmien välisestä ja niiden sisäisestä kiinteydestä ja yhteishengestä, sillä näyttely on koottu talokootoina - aikaa se vei, mutta lopputulos on sen arvoinen. Sen voitte jokainen päätellä täällä kierrellessänne ja toihimme tutustuessanne.

HELSINGIN TYÖVÄENOPISTON OPISTOLAISYHDISTYS RY

SYYSKOKOUS

Lauantai 24.11.2012 klo. 14.00 alkaen
Osoite Helsinginkatu 26

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat, toimintasuunnitelma, talousarvio vuodelle 2013 sekä toimihenkilöiden valinta erovuoroisten tilalle.

Kokouksen jälkeen kahvitarjoilu Oppiskahviossa

Tervetuloa
Hallitus

Opistolaisyhdistyksen hallituksen ja toimikuntien jäsenet opiskelivat lyhyenä viikonloppuna yhdistyksen kotisivujen laatimista opistotalolla. Palkkana työstä iloista ja ahkeraa yhdessäoloa ja maainiota soppaa. Opettajana Eeva Peltonen (etualalla)

OPISTOLAISYHDISTYKSEN OPPISKAHVIO

Kahvio toimii opistotalon toisessa kerroksessa, Helsinginkatu 26

Kahvio on avoinna opiston työkausien aikana
maanantaista torstaihin klo 9.30 – 20.00
sekä perjantaisin klo 10.00 – 16.00

Viikonloppuisin kahvio on avoinna erikseen sovittuina,
opiston tapahtumien aikoina

Tarjoamme kahviossa itse leivottuja makeita ja suolaisia leivonnaisia,
sekä erilaisia vitriinituotteita

Päivittäin vaihtuva keittolounas tai salaattiannos on tarjolla
klo 11-15

Oppiskahviossa järjestetään kampanjaviikkoja opistolaisyhdistyksen jäsenille.
Erityisesti näillä viikoilla jaetaan opiskelijoille yhdistyksen tiedotteita ja
kerrotaan yhdistyksen toiminnasta

Oppiskahviossa teitä palvelevat kahviotyöntekijät: Krista karjalainen,
Sanna Aarnio, Tuuli Enbom, Päivi Främ sekä emäntä Riitta Ronkainen-Hamdi

Tervetuloa virkistäytymään kahvioomme

Yhdistys tarjoaa viikolla 48
opiskelijoille
jäsenkortin esittämällä

**kahvi/tee ja joulutorttu
hintaan 2 €**

Oppiskahvio

Helsinginkatu 26, toinen kerros
005630 helsinki

050-447 4770
oppiskahvio@opisto.hel.fi

ZAHRIK CASTRENIN SÄÄTIÖN APURAHAT

Zahris Castrenin Säätiö jakaa apurahoja Helsingin suomenkielisen työväenopiston opiskelijoille opiston ulkopuolella tapahtuvia jatko- ja täydennysopintoja varten.

Apurahojen hakuaika on huhtikuu

Hakulomakkeita ja -ohjeita saa alueopistojen toimistoista ja opistolaisyhdistyksen kotisivuilta

Hakemukseen on liitettävä opintotodistus, jnka voi pyytää työväenopiston alueopistosta sekä stipendikurssin opintosuunnitelma/ohjelma

Puutteellisa hakemuksia ei käsitellä.

Kaikille hakijoille ilmoitetaan päätöksestä.

Hakemukset palautetaan osoitteella: Zahris Castrenin Säätiö,
Helsinginkatu 24, 00530 Helsinki

Lisätietoja: Säätiön puheenjohtaja Ritva Nuutinen
040-5555 062, ritva.nuutinen@luukku.com

Aurinkokuninkaan patsas
Place BellerCour -aukiolla

ZACHRIK CASTRENIN SÄÄTIÖ

Säätiön jakamat apurahat vuonna 2012

Säätiö jakaa vuosittain apurahoja suomenkielisen työväenopiston opiskelijoille opiston ulkopuolella tapahtuvaan jatko- ja täydennysopintoja varten. Hakuaika huhtikuu.

Apurahoja anottiin yhteensä	65 239,00 €
Myönnettiin	47 850,00 €
Hakijoita oli yhteensä	100 opiskelijaa
	6 ryhmää
Eniten hakijoita kuvataiteen opiskeluun	41
Seuraavaksi käsityöt	24

Kielet	16
Kirjoittaminen	11
Laulu	8
Lausunta	6
Valokuvaus ja ryhmä sekalaiset	10

Kuluneena vuonna joukossa oli runsaasti ensikertalaisia opiskelijoita, jotka olivat kyllä opiskelleet vuosikautia, tietämättä säätiöstä mitään. Säätiö pyrkii mahdollisimman tehokkaaseen tiedottamiseen myös opettajien välityksellä.

Olemme saaneet monta opiskelu/matkakertomusta, kiitos kaikille kirjoittajille.

Opintomatka Ranskaan

Lyon on kaunis ja samalla hyvin miellyttävä kaupunki. Se on Ranskan kaupungeista toiseksi suurin ja sijaitsee Rhône- ja Saône-jokien yhtymäkohdassa. Se on historiallinen kaupunki, jonka perusti Julius Caesar v. 44 eKr Fourvieren kukkulalle Gallian siirtokunnan pääkaupungiksi. Rooman valtakunnan kukistuttua kaupunki siirtyi joen rantaan nykyisen Vieux Lyonin paikalle ja 400-luvulla sinne rakennettiin hiippakunnan rakennuksia. Valta pysyi piispoilla 1300-luvulle, jolloin siirryttiin maalliseen hallintoon ja oikeustuomioistuimeen. Lyonista kasvoi koko Keski-Euroopan kannalta tärkeä raha- ja kirjapainokeskus, jossa alettiin järjestää isoja markkinoita. Silkkikauppa löi itsensä läpi tässä vaiheessa, ja Lyonissa alkoi kulta-aika, joka johti renessanssityyliseen rakentamiseen.

Lyonissa toimii Lyon Bleu International -kielikoulu, jonka ranskan kielen kurssille osallistuin toukokuussa 2012. Meitä oli Suomesta kahdeksan osallistujaa, ja matkan johtajana toimi ranskankielen opettaja Anneli Taimio. Aamupäivisin opiskelimme intensiivisesti ranskaa, ja iltapäivisin osallistuimme kouluun järjestämille retkille. Ryhmämme oli hyvin kansainvälinen. Neljän suomalaisen lisäksi opiskelijoita oli Australiasta, Amerikasta, Brasiliasta, Saksasta, Kiinasta ja Koreasta. Meille oli etukäteen hankittu paikallisliikenteen liput viikoksi. Lippu kelpasi metroon, bussiin ja raitiovaunuun. Liikenne oli sujuvaa ja kartat selkeitä, mutta vaati rohkeutta lähteä mukaan liikenteeseen. Lyon on sentään isohko kaupunki.

Ensimmäinen tekemämme retki oli 1 - 2 tunnin kävelykierros Lyonin keskustassa. Näimme suurella Place BellerCour -aukiolla aurinkokuninkaan patsaan (kuva viereillä sivulla). Aukio on 500 m pitkä ja

Euroopan suurimpia. Pikku Prinssin kirjoittaja Antoine de Saint Exupéry on syntynyt tämän aukion varrella. Näimme trapoulet-nimisiä kujia, salakäytäviä, jotka ovat kapeita yh-teyksii eri katujen välissä. Niitä pitkin voi siirtyä korttelista toiseen yhtä soittaa. Tiedetään, että toisen maailmansodan aikoihin Lyonissa päämajansa pitänyt vastarintaliike käytti trapoulien suojaa hyväkseen. Kaupungin vanhat osat sekä Saint Jeanin renessanssialue että Croix-Roussen kukkula ovat täynnä näitä salakäytäviä.

Yksi retken kohteista oli keskiaikainen kaupunki Pérouges. Lähdimme matkaan Gare de Lyon Port Dieu -päärautatieasemalta paikallisjunalla (kuva seuraavalla sivulla). Loppumatka oli kävelyä ylös kukkulalle, tosin muutamat meistä menivät matkan taksilla. Määränpäässä oli oppaan selostus 1200-luvulla perustetun ja sittemmin vuonna 1911 restauroidun kaupungin historiasta.

Eräsmielenkiintoinen retki oli käynti silkkimuseossa. Aikoinaan Lyon rikastui kukoistavalla silkkiteollisuudellaan. Versailles'n linnan lisäksi 1700-luvulla kaikki Euroopan hienoimmat hovit ja palatsit aina Pietaria ja Tukholmaa myöten hankkivat paksut ja ylelliset silkkinsä Lyonista. Vanha taito on säilynyt nykypäivään. Museossa meille näytettiin, miten noita mahtavia silkkikankaita kudottiin. Kävimme myös tutustumassa kaupunginosaan, jossa tehdasalue oli kokonaan modernisoitu. Tehdasrakennuksiin oli rakennettu moderneja sisätiloja ja julkisivut oli uusittu.

Ranskalainen kulttuuri on jotain ainutlaatuista. Se on syystäkin arvostettua, ja sen aistii maassa liikkuessaan. Lyonissa järjestetään jokavuotiset

kokkikilpailut. Viini- ja ruokakulttuuri on kuuluisaa. Nautimme monta maistuvaa ateriaa paikallisissa ravintoloissa (alempi kuva). Lumiären veljekset, jotka tekivät lukuisia valokuvaukseen ja elokuvaan liittyviä keksintöjä, ovat koitoisin Lyonista. Tutustuminen Lyoniin oli mielenkiintoista ja viikko vierähti nopeasti. Ranskalaiset olivat kohteliaita, ystävällisiä ja auttoivat tarvittaessa. Oli ihanaa kuulla puhuttavan ranskaa kaikkialla; se innosti opiskelemaan kieltä lisää. Matkan toteutumisesta kiitos kuuluu Castren-säätiölle, jolta sain apurahan matkan kuluihin.

Mirjam Koivumäki

Novellin saloja

”Novelli on kerrotun ja kertomatta jätetyn taidetta”, oli eräs opettajamme Jyrki Vainosen määritelmä Oriveden kurssilla. Se kertomatta jätetty pitäisi kuitenkin ilmetä tekstistä. Kas siinä taas uusi pulma senioriopiskelijalle.

Aloitin kynäilyn harrasteena vasta eläkeiässä, mummin muisteloista, ihan omin nokkinieni. Meneillään oleva novellikurssi oli nyt kolmas, viikon kestävä, ammatti-mainen opetusrupeama. Se taisi olla kesän kylmin viikko, sopiva opiskeluun. Tämäkin genre pystyi tarjoamaan kosolti uutta ja ihmeellistä.

Opiskelu- ja työelämässä piti sanat ladella asiatekstissä selkeästi, loogisesti peräkkäin. Ei saanut vihjailla. Sana oli niin kuin se sanotaan. Romaanikurssilla neuvottiin puhumaan eli kirjoittamaan ihan lööperiä. Opettaja kirjoitti taululle kissan kokoisin kirjaimin heti alkuun: ”Valhe ei ole totuuden vastakohta”. Hän tarkoitti luovaa kirjoitusta yleensäkin.

Novellikurssilla minua erityisesti viehätti opettajamme Jyrki Vainosen psykologinen tulkinta kirjoitusprosessista. Hän eläytyi havainnollistamaan sitä näyttelemällä ja piirtämällä. Hänen opetuksensa ei tuntunut lainkaan työnteolta. Toivottavasti hän sai korvauksen viikosta. - Pitää välttää ulkoapäin tulevan egon häiriköintiä. Egoa pitää vahvistaa, kuului neuvo. Näin sisältä päin ohjautuva luova minä pääsee huljuttelemaan raajojaan piilotajunnan eli tiedostamattoman taikanesteissä. Me kaikki opiskelijat muistamme taulukuvan sisässämme

istuvasta konkreettisesta pikku-ukosta, -mimmistä, siitä luovasta minästä. Se loihti esiin ryhmämme kirjoituksiin sadunomaisia eläimiä: puhuvan hevosen sekä puhuvan opaskoiran ja maagisen kissan synnyttämässä ulkona vuosisadan kylmimpänä talvena.

Meitä oli 18 novellin opiskelijaa, nuorin vasta valmistunut ammattiin. Hänen kirjoitelmassaan aistimukset ja tunteet muodostivat varsinaisen flown, kokemusten virran. Oletan, että nuoret oppivat jo peruskoulun äidinkielen tunneilla selättämään kahlitsevan egon. Taitaa olla heille ihan outo häirikkö. Meistä isoäidin ikäisistä se ei tahdo hellittää otettaan. Suuri ikäjakauma kurssilla osoittautui useiden mielestä uudeksi positiiviseksi kokemukseksi. Hyvä niinkin. Tällaista ei muualla tapaa, he sanoivat.

Olen vilpittömästi kiitollinen Zachris Castrenin säätiölle, joka mahdollisti vielä Methusalemin ikäiselle opiskelijalle uuden innoituksen lähteen. Kunpa vielä järjestyisi toinen elämä kaiken opitun toteuttamiseen.

Oili Kinnunen

Kielikurssilla Pietarissa

Olin lähdössä 63-vuotiaana kahden viikon venäjänkielen kurssille Pietariin perhemajoituksella! Tuntui aika pelottavalta, kun venäjänkielen harrastuksestani oli kulunut jo vuosikymmeniä. Vuosi sitten päätin kuitenkin ”päivittää” muistini täl-tä osin ja huomasin että ”kovalevylläni” oli vain vähän jäljellä. Sinnikkäästi kävin kuitenkin kerran viikossa tunteilla. Sitten iski tämä ajatus kielikurssista Pietarissa, jota lähdin toteuttamaan kesäkuun kymmenentenä Helsingin rautatieasemalta mukavan joukon mukana.

Junamatka sujui leppoisasti ja perillä meitä oltiin vastassa yliopiston puolesta ja pikkubussi vei meidät majapaikkoihimme ympäri kaupunkia. Minä majoitduin ihan keskustaan mukavan eläkeläispariskunnan luokse yhdessä erään toisen kurssilaisen kanssa. Asunto sijaitsi vanhassa talossa ja huoneeni oli ihan mukava ja ikkunasta näin ja kuulin suurkaupungin menoa. Aamiainen kuului majoitukseen ja aamuisin emäntäni koputti oveeni ja kutsui keittiön puolelle syömään runsasta ja maistavaa aamupalaa.

Seuraavana aamuna emäntämme saattoi minut kurssikaverini kanssa bussipysäkillä ja ohjasi oikeaan bussiin joka vei Smolnan yliopistolle. Opetuspaikkana oli historiallinen entinen luostari, jossa opiskelimme eri tasoissa ryhmissä. Minun ryhmässäni oli seitsemän oppilasta ja opetus oli tosi tehokasta ja saimme myös paljon kotitehtäviä.

Tunnit alkoivat aamulla kymmeneltä ja päättyivät

kolmelta. Opetuksen katkaisi lounastauko, jonka aikana nautimme edullisen venäläisen opiskelija-annoksen ruokalassa yhdessä suuren joukon eri maista tulleiden opiskelijoiden kanssa. Saimme myös jokainen opiskelija opiskelijakortin, joka avasi ilmaisen sisäänpääsyn moniin nähtävyyksiin. Minun korttini oli kahden viikon aikana ahkerassa käytössä ja pääsin tutustumaan moniin upeisiin paikkoihin. Myös vanhat hienot metroasemat kristallikruunuineen ja valtavine mosaiikkitauluineen olivat upeita elämyksiä.

Viikonloppuna yliopisto järjesti meille päivätreenin Novgorodiin. Meitä opasti koko päivän paikallinen opas käyttäen sekä englannin että venäjän kieltä. Retkipäivä oli onnistunut sekä ilman että nähtävyyksien suhteen ja saimme samalla nauttia puistossa olleiden ihmisten hääilostakin, siellä vietettiin useampiakin hääjuhlia.

Päivät kuluivat tosi nopeasti, liikenneuhkatkin lisäsivät koulupäivän pituutta, mutta tuntui kuin aika loppuisi kesken. Viimeinen päivämme oli juhanusaatto ja päätimme mennä erään opiskelukaverini kanssa yleiseen saunaan. Kuuma puulämmitteinen iso sauna kutsui meidät vihtoinemme upeaan löyllyyn ja pesuhuoneen katossa roikkui iso puusaavi, joka kippasi kylmää vettä vetämällä narusta, todella mieleenpainuva saunaretki kruunasi upean kaksiviikkoisen kielikurssimatkan Pietarissa.

Ja suuri kiitos myös Castrenin säätiöltä saamastani stipendistä, joka auttoi minua toteuttamaan tämän unelmani vielä näin vanhanakin, enkä ollut edes koko sakin vanhin!

Sinikka Ilmaranta

Tuolit uusiksi verhoilukurssilla

AKVARELLIPAPERIEN JA HISTORIAN HAVINAA SUOMENLINNASSA

Loppukesän lähestyessä tunsin itseni hieman pelokkaaksi ajatellessani tulevaa akvarellikurssiani. Edellisten kesien ihana lämpö ja aurinko olivat nyt muuttuneet koleudeksi ja sadekuuroiksi. Suomenlinnan kurssi sormet kohmeessa ja sade huuhtomassa paperilta pois ahkeran pensselinpyörittäjän tulokset ei houkutellut...

Lautta lähti aamuisin klo 9.20 Kauppatorilta, jonka houkuttelevan värikkäiden vihannes-, hedelmä- ja marjakojujen sekä katajakorujen, porontaljojen ja villahuovutusten myyntipöytien ohi kiirehdimme. Meistä monikaan ei voinut vastustaa herneiden ja mansikoiden makeaa houkutusta, vihreä punaisen vastavärinä ihastutti. Lautalla virkeät ja puheliaat kurssitoverit tunnistivat toisensa paperikääröistä ja pullottavista repuista. Merimatka on aina merimatka, lyhyempikin.

Riensiimme reppuinemme puolijuoksua Iso-Musta-saaren halki Susisaareen ja itse kuningas Kustaa III:n Ehrensärdille suunnitteleman hautamuistomerkin ohi Tullimuseon taloon. Talossa toimii myös Taidekoulu Maa, jonka tiloissa Helsingin taiteilijaseura järjestää kesäajan kursseja. Huoneissa on valkeat, matalahkot holvikatot ja kaarevat ikkuna-aukot. Viereisessä luokassa oli meneillään vanhempi-lapsi-kurssi, jonka hienot ja väriiloiset maalaukset ja askartelut saivat meidän kurssimme aikaansaannokset kalpenemaan rinnallaan.

Aamuisin oli teoriaa ja siihen liittyviä harjoituksia. Kunkin päivän teema mielessämme lähdimme sitten ulos maastoon maalaamaan. Opettajamme oli Haruka Kashima, joka toimii myös Helsingin suomenkielisen työväenopiston kuvaamataideopettajana. Hän kävi ahkerasti jokaisen kurssilaisen luona neuvomassa tekniikkaa sekä tärkeää värien sekoitusta antaen kuitenkin opiskelijan itse miettiä seuraavat siveltimenvetonsa ja värivalintansa. Todella mainio opettaja!

Keskipäivällä jokainen piti ruokatauon sovittaen sen omaan maalausvaiheeseensa. Osa söi omia eväitään ja keitteli kahvia koululla, osa lähti tutustumaan saaren runsaaseen ravintola- ja kahvilatarjontaan. Piperin kahvilassakin saattoi lounasaikana syödä keittoa ja hyvää leipää.

Säät vaihtelivat tapansa mukaan. Toisinaan tuuli niin, että paperit olivat lentää pitkin valleja ja välillä ne tosiaan lentelivätkin. Joku sanoi parhaan työnsä menneen sen siliän tien, olisikohan saarilegendaa? Välillä satoi, mutta kun oli oikein uppoutunut työhönsä, ei kuitenkaan malttanut lopettaa maalausta eikä kerätä kampeitaan kiirehtiäkseen suojaan ja sisälle. Vielä piti jotakin lisäällä ja vahvistaa – muka! Välillä taas aurinko paistoi merellisen kuumasti niin, että aurinkohatut olivat välttämättömiä suojavarustuksia.

Iltapäivällä jatkettiin maalausta maastossa. Opettajamme Haruka kävi taas tarkistamassa maalausten edistymistä ja kannustamassa meitä joidenkin osuvien vihjeiden avulla parantamaan töitämme. Päivän lopuksi kokoonnuimme pihalle tai luokkaan tarkastelemaan yhteisesti päivän työskentelyn tuloksia. Tämä kritiikkipalaveri olikin opettavaista ja antoisaa. Oli mielenkiintoista tutustua muiden kurssilaisten töihin ja kuulla kunkin omat, opettajan ja muiden opiskelijoiden kommentit. Samasta aiheesta oli aivan erilaisia tulkintoja, hienoja kaikki. Viikon aikana ehti tutustua kunkin kädenjälkeen. ”Aha, tuo on tuon, niin arvelinkin!” Tällainen yhteiskatselmus voisi mielestäni kestää kauemminkin.

Kotimatalle lähdettiin klo 17 lautalla. Siellä tungeksi myös turisteja, jotka tullessaan saareen olivat sujuvasti hävinneet maastoon meidän muiden tapaan. Maalatessamme ulkosalla olimme saaneet myös heiltä monenlaista hyväntahtoista kritiikkiä.

Meri... räiskyvä ja lempeä, vihreät vallit, komeat muurit, pimeät luolat ja koko merellinen luonto tulivat tutuiksi – olimmehan viikon verran suomenlinnalaisia!

Tiesin Zachris Castrénin säätiöstä ja lähetin huhtikuussa säätiölle apurahahakemuksen. Sain myönteisen päätöksen ja näin kurssimaksuni jälkikäteen takaisin. Tämä hieno mahdollisuus on jokaisella opistolaisyhdistyksen jäsenellä.

Teksti ja kuvat Eeva Kerosuo

TuijaPekkola-Toiviaianen tänään Kuva Eeva Kerosuo
Jouluruno Eveliina

OPISTOLAISSYHDSTYS TOIVOTTAÄ JÄSENILLEEN,
YHTEISTYÖ KUMPPANEILLEEN JA OPISTOVÄELLE

RAUHALLISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 2013

Tule Joulu

*Tule Joulu jokaiseen
Tule, köyhään kuin rikkaaseen
Tule luokse kuninkaan
Eduskuntaan ja hallintaan
Luokse lääkärin sekä tuomarin
Kotiin vanhan ja sairaan luo
Tule yksinäisen ja hyljätyn
Pimeyteen ja alhaiseen
Myöskin syynalaiseen
Anna valosi valaista
Orpoa, kovanosaista
Tule Joulu jokaiseen*